

ΤΟ ΑΡΘΡΟ 767 § 2 ΑΚ

Η ΕΛΛΕΙΨΗ ΣΠΟΥΔΑΙΟΥ ΛΟΓΟΥ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΕΤΑΙΡΟΥ, ΠΟΥ ΕΠΙΔΙΩΚΕΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΑΠΟ ΑΛΛΟΝ ΕΤΑΙΡΟ

Κατά την ΑΚ 767 § 2, αν ο εταίρος καταγγείλει την εταιρία άκαιρα και χωρίς σπουδαίο λόγο, που να δικαιολογεί την άκαιρη καταγγελία, ενέχεται (σε αποζημίωση) για τη ζημία που προκάλεσε τη λύση στους άλλους εταίρους. Κατά τη σαφή έννοια της διατάξεως αυτής, ο περιεχόμενος σε αυτήν περιορισμός ως προς την έλλειψη σπουδαίου λόγου¹ προς άσκηση της καταγγελίας της εταιρίας, **δεν ανάγεται σε προϋπόθεση του κύρους της καταγγελίας, αλλά είναι θεμελιωτικός της αξιώσεως του άλλου εταίρου κατά του καταγγέλλοντος, προς αποζημίωση, ήτοι προς αποκατάσταση της ζημίας εκείνου (ήτοι του άλλου εταίρου), η οποία είναι αιτιωδώς απότοκος της (άκαιρης και) χωρίς σπουδαίο λόγο καταγγελίας της εταιρίας². Κατά ταύτα, προκύπτει ότι τόσο το άκαιρο της καταγγελίας, όσο και η έλλειψη σπουδαίου λόγου, συνιστούν δικαιοπαραγωγικές προϋποθέσεις της αξιώσεως του άλλου εταίρου κατά τους καταγγείλαντος, προς άρση της εντεύθεν ζημίας του (αποζημίωση)³ και άρα αποτελούν περιεχόμενο της ιστορικής βάσης της οικείας αγωγής του εν λόγω εταίρου (ΚΠολΔικ 216 § 1^{α'}), (σύμφωνα με τη θεωρία της «*λειτουργίας του κανόνα δικαίου*», την οποία θεσμοθετεί η διάταξη αυτή του Κώδικα). Συνεπώς, τα πραγματικά αυτά περιστατικά δεν είναι περιεχόμενο (ιστορική βάση) συναφούς ισχυρισμού (ενστάσεως) του εναγομένου εταίρου, που άσκησε την καταγγελία, ώστε να υπάγεται στον κανόνα της ΚΠολΔικ 240.**

¹ Ειρήσθω στο σημείο τούτο, ότι η δυσχέρεια αποδείξεως στοιχείων θεμελιωτικών της αγωγής, (λόγου χάριν των αρνητικών γεγονότων), δεν συνιστά λόγο, ώστε το αρνητικό πραγματικό γεγονός να μη δύναται εξ ορισμού να αποτελέσει στοιχείο της ιστορικής βάσης της αγωγής [Βλ. ΑΠ 1606/2002 Ελλ-Δνη 2003/717. Νίκα, Πολιτική δικονομία, τ. ΙΙ (έκδ. 2005) § 77 περιθ. αριθ. 4 σελ. 397].

² Μπεχρή-Κεχαγιόγλου, Η δικαστική λύση της ομόρρυθμης εταιρίας (νεωτερισμός που εισήχθη με το ν. 4072/2012), (έκδ. 2014), Κεφ. Β' § 1 (1.1.) σελ. 49, όπου και παραπομπές στη συναφή νομολογία, στην υποσημ. αριθ. 132. Λιακόπουλος, στον ΑΚ των Γεωργιάδη/Σταθόπουλου, υπό το άρθρο 767, περιθ. αριθ. 3 σελ. 76.

³ Βλ. ad hoc ΕφΑθ 8872/2000 (Δ. 2002/288), κατά την οποία, επί αγωγής αποζημίωσης εκ της ΑΚ 767 § 2, για ακυρότητα της καταγγελίας ομόρρυθμης εταιρίας, λόγω του άκαιρου χαρακτήρα της και της ελλείψεως σπουδαίου λόγου, ο ισχυρισμός του εναγομένου ότι υπήρχε σπουδαίος λόγος για καταγγελία της εταιρίας, συνιστά άρνηση της αγωγής.

Η επιτρεπόμενη κατ' άρθρο 767 § 2 ΑΚ πρόωρη λύση της εταιρίας, με καταγγελία της από κάποιον εταίρο αυτής, έχει ως δικαιολογητικό λόγο την ύπαρξη σπουδαίου λόγου, ένεκα του κλονισμού που έχει επέλθει στην εκατέρωθεν εμπιστοσύνη που απαιτείται να υφίσταται μεταξύ των εταίρων της, εν όψει του ότι, η - παρά τη βούληση κάποιου εκ των εταίρων - εξακολούθηση της λειτουργίας της εταιρίας όχι μόνο δεν συντείνει στην πρόοδό της, ως οικονομικής οντότητας ικανής να επιτελέσει τους καταστατικούς σκοπούς αυτής προς όφελος των συμμετεχόντων στο νομικό πρόσωπό της, αλλ' αντιθέτως τη μετατρέπει ως μη έδει σε εστία αδιάκοπων προστριβών, διχοστασιών και διενέξεων, με άφευκτο αποτέλεσμα να δημιουργείται συνεχής ανωμαλία και καταστρεπτικές δυσχέρειες στην ομαλή πορεία και λειτουργικότητα της εταιρίας, με αποτέλεσμα την αδυναμία ομαλής λειτουργίας αυτής και, εντεύθεν, η περαιτέρω παραμονή του καταγγέλλοντος εταίρου στην εταιρία να καθίσταται ιδιαίτερος επαχθής. Υπό την έννοια αυτή, σπουδαίο λόγο για τη λύση της εταιρίας αποτελούν (μεταξύ άλλων) οι διενέξεις μεταξύ των εταίρων, ο κλονισμός της εμπιστοσύνης, οι διαρκείς διαφωνίες, η έλλειψη συνεργασίας και κατανόησης⁴.

⁴ Βαθρακοκόιλης, ΕρΝομΑΚ, τ. Γ' (έκδ. 2006), υπό το άρθρο 766 § 2 σελ. 114 και § 19 σελ. 119, όπου και παραπομπές στη συναφή νομολογία και νομική βιβλιογραφία.